

ΤΟΥ **Στέφανου Πράσσου***

Φρίκη προκαλούν οι δυο πρόσφατες αποφάσεις του Αρείου Πάγου που θεωρούν υπευθύνους τους εργαζόμενους για τα εργατικά ατυχήματα που υπέστησαν!

Έτσι ανοίγει ο δρόμος στους εργοδότες να διεκδικήσουν και αποζημίωση από πάνω για τις ζημιές που έγιναν στον εξοπλισμό τους, συνέπεια του ατυχήματος. Πράγματι είναι φρικτό να ζητάς αποζημίωση από έναν σακατεμένο εργάτη και ακόμα περισσότερο φρικιαστικό είναι να ζητάς αποζημίωση από μια οικογένεια που έχασε τον άνθρωπό της σε εργατικό ατύχημα. Στην πρώτη απόφαση ο Άρειος Πάγος επικυρώνει απόφαση Εφετείου που θεωρεί συνυπεύθυνο κατά 99%, έλληνα οδηγό νταλίκας, για ατύχημα που έπαθε στην Ιταλία, ανοίγοντας το δρόμο στον εργοδότη να διεκδικήσει αποζημίωση για τις ζημιές που προκλήθηκαν στο όχημα και στα Προϊόντα.

Στη δεύτερη απόφαση, το Εφετείο αναγνωρίζει συνυπευθυνότητα κατά 40% (γιατί δε φορούσε ζώνη ασφαλείας) σε οδηγό από την Καρδίτσα που σκοτώθηκε όταν το φορτηγό που οδηγούσε έπεσε σε γκρεμό. Ο Άρειος Πάγος «δεν καλύπτεται» από την απόφαση αυτή, τη στέλνει πίσω στο Εφετείο και θέλει μεγαλύτερη συνυπευθυνότητα, ίσως και ολική για τον νεκρό οδηγό με το αιτιολογικό ότι δούλεψε μόνο 3,5 ώρες πέραν του οχταώρου γι αυτό «δεν επάγεται, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, λόγω και της ολιγόωρης απασχόλησης του θανόντος κατά τις δύο προηγούμενες ημέρες του δυστυχήματος αλλά και της μη απασχόλησής του τέσσερις ημέρες πριν τον θάνατό του, τέτοιο αποτέλεσμα»...

Η αστική δικαιοσύνη έτσι κι αλλιώς δεν ήταν ποτέ ανεξάρτητη και εντελώς τυφλή. Πάντα έβλεπε τα «δίκαια συμφέροντα» της εργοδοσίας και έγερνε προς το μέρος της. Άπειρες αποφάσεις για παράνομες απεργίες και καταδικές απεργών βγήκαν σε περιόδους ανάπτυξης των εργατικών αγώνων. Όμως το τελευταίο διάστημα που το εργατικό κίνημα βρίσκεται σε μια περίοδο ήττας και οπισθοχώρησης, η δικαιοσύνη παίρνει σκληρή θέση ενάντια στην Εργατική Τάξη, εκδίδοντας αλλεπάλληλες αποφάσεις εναντίον της. Άπειρες είναι οι αποφάσεις υπέρ των μνημονίων που δικαιολογούν το κόψιμο μισθών, συντάξεων, επιδομάτων, εφάπαξ κλπ.

Αγανάκτηση επίσης προκαλεί απόφαση **του Εφετείου να ακυρώσει** πρωτόδικη απόφαση καταδίκης της εργοδοσίας στην υπόθεση της Κωνσταντίνας Κούνεβα όπου ολοφάνερα μπράβοι της εργοδοσίας της έριξαν βιτριόλι στο πρόσωπο δημιουργώντας της τεράστια προβλήματα υγείας που δεν μπορεί να τα ξεπεράσει μέχρι σήμερα. Το εφετείο όμως ακυρώνει αυτή την απόφαση με το αιτιολογικό ότι δεν υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις πως οι δράστες προέρχονταν από την εταιρεία που δούλευε η Κούνεβα παρότι υπάρχει αποδεδειγμένα ένα ιστορικό με απειλές και διώξεις εναντίον της από την εργοδότη εταιρεία!

Σε ότι αφορά τα εργατικά ατυχήματα στην Δυτική Μακεδονία και ειδικότερα στην εμπειρία μας και τη μελέτη από τα χιλιάδες εργατικά ατυχήματα, που άφησαν εκατοντάδες ακρωτηριασμένους και σακατεμένους εργαζόμενους αλλά και τα δεκάδες θανατηφόρα που έγιναν στη ΔΕΗ τα τελευταία 45 χρόνια πρέπει να τονίσουμε ότι:

Σε όλα τα ατυχήματα, ακόμα και στα 150 περίπου θανατηφόρα, που είχαμε το συγκεκριμένο διάστημα στη ΔΕΗ και σε εργολαβίες της, πάντα φταίχτης ήταν το θύμα! Σε «απροσεξία» του εργαζόμενου αναφέρονται τα περισσότερα πορίσματα και σε «υπερβάλλον ζήλο» στην καλύτερη περίπτωση, που πάλι είναι εις βάρος του παθόντα αλλά του αναγνωρίζεται «ο ζήλος και η αγάπη του για την Επιχείρηση». Το ερωτηματολόγιο που καλούνται να απαντήσουν οι μάρτυρες και οι παθόντες (αν είναι εν ζωή) είναι φτιαγμένο στα μέτρα της εργοδοσίας και αν θέλεις να προσθέσεις κάτι άλλο, πέρα από τις συνέπειες που θα έχεις στον υπόλοιπο εργασιακό σου βίο, υποχρεούσαι να το τεκμηριώσεις, πράγμα που δεν είναι καθόλου εύκολο για έναν απλό εργαζόμενο. Το τραγικότερο σ αυτές τις περιπτώσεις είναι ότι **αυτά τα πορίσματα είναι υπογραμμένα και από «εκπρόσωπο των εργαζομένων»!** Εκπρόσωποι εργαζομένων μεν, διορισμένοι από τη ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ δε και αφού «πληρούσαν τα ανάλογα κριτήρια» που ήθελε η εργοδοσία. Τα εργοδοτικά συνδικάτα εκτός όλων των άλλων συνέβαλαν αποφασιστικά στο να μη βγει ποτέ και για κανένα ατύχημα φταίχτης «η Επιχείρηση».

Επί της ουσίας, ποτέ και κανένα ατύχημα δε βγήκε εις βάρος της ΔΕΗ, από έλλειψη μέτρων ασφάλειας, από μη τήρηση των κανονισμών ασφάλειας από την ιεραρχία, από την εντατικοποίηση, τη μείωση των οργανικών θέσεων κλπ. Ποτέ δεν τιμωρήθηκε κανένας υψηλά ιστάμενος για τα 150 θανατηφόρα παρά μόνο της χαμηλής ιεραρχίας, αρχιτεχνίτες εργοδηγοί, με κάποιους μήνες με αναστολή. Κι αυτό γιατί όλα είναι έτσι μεθοδευμένα έτσι ώστε να μπορούν να καλύψουν την διοίκηση εις βάρος πάντα του θύματος.

Μερικά αποκαλυπτικά παραδείγματα:

- 1.** Στα ορυχεία όλες οι εντολές δίνονται μέσα από κλειστό κύκλωμα ασυρμάτου, που ακούγονται σε όλο το δίκτυο, μαγνητοφωνούνται και παραμένουν στο αρχείο για ένα χρονικό διάστημα.. Όμως σε κάθε εντολή μέσω ασυρμάτου, που μπορεί να έχει συνέπειες, καπάκι χτυπάει ένα κινητό στον χειριστή ή στον τεχνίτη που την ακυρώνει και δίνει μια εντελώς αντίθετη (π.χ στον ασύρματο λέει μείωσε τα φορτία και στο κινητό λέει αύξησε)!!! Αν γίνει ατύχημα ή κάποια μεγάλη ζημιά στον εξοπλισμό τότε γίνεται απομαγνητοφώνηση για να ελεγχθούν τα αίτια **και φυσικά οι εντολές στα κινητά «δεν ακούγονται».**
- 2.** Πολλές φορές μετά από ένα θανατηφόρο κυκλοφορούσαν φήμες ότι ο παθών είχε πολλά οικονομικά, οικογενειακά, προσωπικά και ψυχολογικά προβλήματα. **Μια αυτοκτονία θα βόλευε σε πολλούς!**
- 3.** Η αναγγελία ενός θανατηφόρου στον τύπο, από τη ΔΕΗ ή κύκλους της (πριν ακόμα καν εξετασθούν τα αίτια) πολλές φορές συνοδεύεται με την υπόμνηση «από απροσεξία του», «από αμέλεια», «με δική του υπαιτιότητα» και άλλα τέτοια **που δείχνουν εξαρχής τον «φταίχτη».**
- 4.** Ποτέ κανένας προϊστάμενος, αρχιτεχνίτης ή εργοδηγός δεν έδωσε ανοιχτά εντολή να μην τηρηθούν οι κανόνες ασφάλειας, όμως ή όλη παραγωγική διαδικασία δημιουργεί ασφυκτικές πιέσεις στους εργαζόμενους, τέτοιες που αναγκάζονται να μην πάρουν τα προβλεπόμενα μέτρα ασφάλειας. Όταν ένας τεχνίτης παίρνει εντολή να διορθώσει μια βλάβη και ο εξοπλισμός είναι σε λειτουργία θα πρέπει πρώτα να ασφαλιστεί βγάζοντας εκτός λειτουργίας τον συγκεκριμένο κλάδο. Αυτό όμως απαιτεί χρόνο, λόγω των μεγάλων αποστάσεων και η πίεση που δέχεται (και μέσω ασυρμάτου), **για γρήγορη αποκατάσταση της βλάβης, τον αναγκάζει να παρέμβει εν λειτουργία** παθαίνοντας τελικά το ατύχημα στο οποίο φταίει κι από πάνω. Κάτι αντίστοιχο συνέβη στο τελευταίο θανατηφόρο που έγινε στο Ορυχείο Αμυνταίου, όταν ο παθών ηλεκτρολόγος δεν έκανε διακοπή ρεύματος και σκοτώθηκε από τάση 6.000 Volt.
- 5.** Σοβαρός παράγοντας εργατικών ατυχημάτων είναι ο ιδιότυπος ανταγωνισμός, που έχει άτυπα επιβληθεί στα ορυχεία, μεταξύ ομάδων βάρδιας για μεγαλύτερη παραγωγή. Αυτό έχει σα συνέπεια την προσπάθεια μείωσης των καθυστερήσεων, άρα γρήγορη αποκατάσταση βλαβών και υπερ- εντατικοποίηση εργαζομένων και εξοπλισμού με εγκληματικές πολλές φορές ενέργειες που αγγίζουν τα όρια της δολιοφθοράς!
- 6.** Θα μπορούσαν να αναφερθούν άπειρα παραδείγματα εργαζομένων που έπεσαν θύματα εργατικών ατυχημάτων (εργοδοτικών δολοφονιών) με καταφανέστατες ευθύνες της

εργοδοσίας, που όμως τα δικαστήρια αθώωσαν τους εκπροσώπους της εργοδοσίας και έβγαλαν φταίχτη τον εργαζόμενο. Διαλέγω ένα τέτοιο από θανατηφόρο ατύχημα που υπέστη εργαζόμενος στην ΑΕΒΑΛ (Βιομηχανία αζωτούχων λιπασμάτων στην Πτολεμαΐδα). Ο άτυχος εργαζόμενος μπήκε για εργασία με δυο ακόμα συναδέλφους του σε αίθουσα στην οποία υπήρχε διαρροή θειικής αμμωνίας. Ο πρώτος μόλις εισέπνευσε έπεσε αμέσως νεκρός, ο δεύτερος και ο τρίτος πρόλαβαν και βγήκαν από την αίθουσα, ο δεύτερος λιποθύμησε έξω και ο τρίτος ειδοποίησε τους υπευθύνους για το ατύχημα. Το δικαστήριο αθώωσε τους κατηγορούμενους, υπεύθυνους του εργοστασίου, γιατί έκρινε ότι «ο θάνατος δεν προήλθε από τη εισπνοή κόνεως θειικής αμμωνίας αλλά από παθολογικά αίτια και συγκεκριμένα από περικαρδίτιδα»!!!

Η υπόθεση των εργοδοτικών εγκλημάτων κατά συρροή που κακώς ονομάζονται εργατικά ατυχήματα θα περιοριστούν μόνο όταν γίνουν υπόθεση των ίδιων των εργαζομένων και των συνδικάτων τους. Όταν αντιληφθούμε όλοι ότι κατά πάσα πιθανότητα το επόμενο θύμα θα είμαστε εμείς, θα σηκώσουμε το λάβαρο του αγώνα αγνοώντας πιέσεις και εκβιασμούς, απαιτώντας από εργοδοσία και συνδικάτα να τηρούνται αυστηρά τα μέτρα ασφάλειας. Στην περιοχή μας τα θανατηφόρα, επειδή είναι και πολύ συχνά, δυστυχώς έγιναν πλέον «υπόθεση ρουτίνας». Μια ανακοίνωση από τα συνδικάτα και ένα στεφάνι από τη διοίκηση και μετά περιμένουμε το επόμενο.... Στο θανατηφόρο που είχαμε πριν λίγες μέρες μόνο το ΣΕΕΝ «Εργατική Αλληλεγγύη» βγήκε να διαμαρτυρηθεί ανήμερα του θανατηφόρου και το ΣΕΕΕΝ του ΠΑΜΕ που έκανε διαδήλωση μετά από μερικές μέρες, μεγάλο συνδικάτο της Περιφέρειας έκανε κινητοποίηση διαμαρτυρίας όχι για το ατύχημα αλλά γιατί η ΔΕΗ δεν έστειλε εκπρόσωπο με στεφάνι στην κηδεία.....

** Πρώην πρόεδρος του ΣΕΕΝ «Εργατική Αλληλεγγύη»*